

Такими компаніями є будівельна корпорація «Граніт», кондитерські компанії «ROSHEN» і «АВК», машинобудівна компанія «УкрАвто», компанія «Group DG» (хімічна промисловість), фінансові компанії «Приватбанк» та «Укрсиббанк», багатогалузева група System Capital Management (добувна промисловість, металургія, енергетика, фінанси, консалтинг, телекомунікації, ЗМІ, торгівля) та ін.

Список використаних джерел:

1. Гринь О.В. Роль ТНК в сучасній світовій економіці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/viewFile/3061/2749.
2. Шимко П.Д., Шимко Д.П., Михайлушкин А.И. Экономика транснациональной компании: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры // Москва: Издательство Юрайт, 2017. – 339 с.
3. Прохорова М.Е., Левицька Н.М. Особливості формування впливу зарубіжних ТНК на Україну в ХХІ ст. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/3261>.
4. 200 крупнейших компаний Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.ua/ratings/2>.
5. Македон В.В. Формат взаємодії транснаціональних корпорацій та реального сектора національної економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/bmnef/2012_1_1/25.pdf.
6. Пономаренко І.В. Вплив діяльності транснаціональних корпорацій на економіку України [Електронний ресурс] // Ефективна економіка. – 2013. – № 2. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>.
7. Іванова М.О. Вплив ТНК на розвиток економіки України: переваги та недоліки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eurodev.duan.edu.ua/images/stories/Files/2014/Articles_2/Artickes_Ukrainian_2/11.pdf.

Хомінський В.В.

студент,

Науковий керівник: Рокоча В.В.

*доктор економічних наук, професор,
декан факультету міжнародних відносин,
Університет економіки та права «КРОК»*

ЗМІНИ У СТРУКТУРІ ТА ФУНКЦІЯХ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПІД ВПЛИВОМ СТВОРЕННЯ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Україна після підписання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом знаходиться в процесі економічної трансформації. Важливою домовленістю Угоди є утворення зони вільної торгівлі між Україною та країнами-членами ЄС та гармонізація зовнішньоторговельних політик України та ЄС. Ці домовленості вимагають від суб'єктів зовнішньоторговельної політики

України трансформуватись та змінити свої функції, щоб успішно виконати умови інтеграції.

Суб'єкти, що здійснюють зовнішньоторговельну політику країни, – це центральні органи влади, що регулюють торгові обмеження держави та застосовують інші інструменти, що прямо або посередньо впливають на рівень міжнародної торгівлі країни. До таких суб'єктів можна віднести наступні органи державної влади:

- Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.
- Офіс віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.
- Кабінет Міністрів України.
- Верховна Рада України.
- Національний Банк України.
- Державна фіскальна служба України.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – профільне міністерство, одним із ключовим завдань якого є розвиток зовнішньої торгівлі України. Згідно офіційного сайту Мінекономрозвитку, головним завданням міністерства у сфері внутрішньої торгівлі є стабілізація цін на споживчому ринку, в тому числі на соціально значущі продовольчі товари.

Проте, до початку утворення ЗВТ Мінекономрозвитку ставило за мету розвиток торгівлі саме на внутрішньому ринку і здійснювало функцію регулятора цін на критичні для населення продукцію.

Приєднання України до ЗВТ з ЄС вимагає від Міністерства зміни підходів до власних цілей та функцій. Міністерству контексті розвитку торгівлі необхідно перейти до створення умов для забезпечення конкурентоздатності українських товарів на глобальних ринках та полегшувати українським експортерам вихід на глобальні ринки.

В умовах дії ЗВТ з країнами СНД, ЄС та Канадою та приєднанням до угод СОТ, внутрішній ринок товарів України потрібно розглядати, фактично, як частину світового ринку. Для споживачів ціни будуть триматись на прийнятному рівні, завдяки високій конкуренції, як місцевих, так і зарубіжних виробників. А функції контролю над ціновими махінаціями входять до компетенції Антимонопольного комітету України.

В Україні у зв'язку із наміром інтегруватись у європейський безпековий та економічний простір було запроваджено офіс віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Завданням цієї інституції є координація діяльності органів центральної та місцевої виконавчої влади у забезпеченні реалізації положень та домовленостей Угоди про асоціацію та Плану дій членства в НАТО.

Важливим аспектом діяльності віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції є діалог із представництвами Європейського Союзу в Україні. Одним із досягнень такої співпраці є розширення тарифних квот, яке Європарламент ухвалив у липні цього року [1].

Отже, функцією офісу віце-прем'єра з питань євроінтеграції є вироблення та координація політик та заходів міністерств у контексті виконання положень Угоди про Асоціацію та утворення ЗВТ.

Крім Мінекономрозвитку, положення Угоди про Асоціацію стосуються також законодавчих супровідних змін і у інших міністерствах. Зокрема, визначаються зміни у фіто-санітарному регулюванні продовольчих товарів, що входить до компетенції Міністерства агрополітики. А підвищення фіто-санітарних норм впливають на існуючу систему торгівлю продовольчими товарами та може утворити нестабільність на ринку.

Кабінет Міністрів формує політику щодо питань, що мають опосередкований вплив на зовнішньоторговельну політику України. Такими сферами державного регулювання є управління державними підприємствами, проведення дерегуляції бізнесу, процедури державних закупівель, захист інтелектуальної власності, державно-приватне партнерство та інші.

Ефективне управління державною власністю та залучення іноземних інвестицій стимулює розвиток внутрішнього виробництва в країні та сприяє більшій конкуренції на внутрішньому та світовому ринках.

Дерегуляція бізнесу та прозорі процедури державних закупівель приваблюють закордонних виробників до діяльності в Україні. Очевидно, що країна, яка стрімко розвивається економічно, стає більш конкурентоздатною на глобальних ринках.

Кабінет Міністрів України змінює свої функції, перетворюючись із бюрократичної машини, що встановлює заборони та регуляторні обмеження, на сучасний політичний інститут, що реалізовує політику розвитку.

Проведення узгоджень подальшого розвитку співпраці Україна – ЄС та посилення інтеграційних заходів покладається на Міністерство Закордонних Справ України. Дипломатична робота цього відомства забезпечує донесення української позиції до іноземних партнерів.

Розглянемо сучасні цілі та пріоритети Національного Банку України. Закон України «Про Національний банк України» визначає пріоритетною ціллю грошово-кредитної політики досягнення та підтримку цінової стабільності в державі.

Для досягнення та підтримки цінової стабільності Національний банк застосовує режим інфляційного таргетування. Цілі та завдання грошово-кредитної політики конкретизуються в Основних засадах грошово-кредитної політики, а також в Стратегії монетарної політики на 2016–2020 рр. [2].

Середньострокова ціль щодо інфляції визначається для річного приросту індексу споживчих цін. Наразі вона встановлена на рівні 5% з допустимим діапазоном відхилень ± 1 відсоткові пункти (в.п.) і досягатиметься поступово. Визначена така траєкторія зниження інфляції для досягнення середньострокової цілі:

- грудень 2018 року: 6% з допустимим діапазоном відхилень ± 2 в. п.;
- грудень 2019 року і надалі: 5% з допустимим діапазоном відхилень ± 1 в. п.

Отже, Національний Банк вважає головним завданням своєї діяльності підтримання відносно низького рівня інфляції в Україні, а не стимулювання

українського експорту через підтримку низького курсу гривні відносно світових валют. Метою цієї політики є підтримка сталого економічного розвитку в Україні та поліпшення прогнозованості української економіки.

Одним із інструментів політичного діалогу між Україною та ЄС, що було утворено після підписання Угоди про Асоціацію, став Підкомітет з питань митного співробітництва. Цей Підкомітет відповідає за контроль наближення законодавства і процедур відповідно до зобов'язань в рамках DCFTA.

До складу української частини Підкомітету, згідно даних Державної фіскальної служби[3] входять: Міністерство доходів і зборів України, Адміністрація Президента України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство закордонних справ України, Адміністрація Державної прикордонної служби України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство юстиції України.

Питання, які розглядає Підкомітет № 5:

- покращення взаємодії зі стороною ЄС;
- удосконалення процесів імплементації та адаптації європейського законодавства;
- ідентифікація потреб української сторони з метою подальшого отримання рекомендацій та допомоги від сторони ЄС, обміну досвідом.

Таким чином, окрім стандартної діяльності з адміністрування податків та мит, Державна фіскальна служба взяли на себе обов'язки з розробки та гармонізації українського законодавства, наближення його до європейського в рамках діяльності у Підкомітеті з питань митного співробітництва.

З проведеного дослідження можна зробити висновок, що практично всі органи центральної влади змінили свої функції, цілі та завдання під впливом Угоди про Асоціацію та здійснюють діяльність, пов'язану із інтеграцією України у економічний простір Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Європейського Парламенту [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20170529IPR76233/meps-back-further-trade-concessions-to-ukraine-with-exceptions>.
2. Постанова Національного Банку України від 18.08.2015 «Про основні засади грошово-кредитної політики на 2016-2020 роки».
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/mijnarodne-/spivrobotnitstvo-mij-ukrainoyu-ta-evrop/spivrobotnitstvo-z-evropeyskim-soyuzo/spivrobotnitstvo-z-misieyu-evropeysko/>.